ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 29.6.2021
COM(2021) 336 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την πρόοδο της προετοιμασίας για την πλήρη εφαρμογή των νέων νομικών βάσεων για το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) σύμφωνα με το άρθρο 66 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861 και το άρθρο 79 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1862

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 28 Νοεμβρίου 2018 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν τρεις νέους κανονισμούς σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (στο εξής: κανονισμοί)[1].

Σύμφωνα με το άρθρο 66 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861 και το άρθρο 79 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1862, η Επιτροπή καλείται να υποβάλλει, σε ετήσια βάση, έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο της προετοιμασίας της πλήρους εφαρμογής των κανονισμών.

Στην πρώτη έκθεση προόδου, που εκδόθηκε τον Φεβρουάριο του 2020[2], περιγράφονται οι προπαρασκευαστικές εργασίες που πραγματοποιήθηκαν από την Επιτροπή, τους οργανισμούς και τα κράτη μέλη από την 1η Ιανουαρίου 2019 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2019.

Η παρούσα δεύτερη έκθεση καλύπτει την περίοδο από την 1η Οκτωβρίου 2019 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2020[3]. Βασίζεται σε πληροφορίες που έχουν θέσει στη διάθεση της Επιτροπής τα κράτη μέλη και οι οργανισμοί μέσω ερωτηματολογίων και ερευνών, καθώς και στα αποτελέσματα συνεδριάσεων και εργαστηρίων.

Στις διάφορες ενότητες εξηγούνται οι εργασίες που καλύφθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς από την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τους οργανισμούς.

---

1 Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1860 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν για την επιστροφή παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, ΕΕ L 312 της 7.12.2018, σ. 1·
κανονισμός (ΕΕ) 2018/1861 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) στον τομέα των συνοριακών ελέγχων, την τροποποίηση της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας Σένγκεν και την τροποποίηση και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1987/2006, ΕΕ L 312 της 7.12.2018, σ. 14·
κανονισμός (ΕΕ) 2018/1862 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) στον τομέα της αστυνομικής συνεργασίας και της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, την τροποποίηση και κατάργηση της απόφασης 2007/533/ΔΕΥ του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1986/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της απόφασης 2010/261/ΕΕ της Επιτροπής, ΕΕ L 312 της 7.12.2018, σ. 56.

2 COM(2020) 72 final.

3 Οι πληροφορίες που υποβάλλονται αφορούν μόνο την πραγματική περίοδο κάλυψης της παρούσας έκθεσης. Άλλα γεγονότα ή δραστηριότητες που έλαβαν χώρα μετά την περίοδο αναφοράς θα συμπεριληφθούν στην έκθεση που καλύπτει την επόμενη περίοδο αναφοράς (1 Οκτωβρίου 2020 έως 30 Σεπτεμβρίου 2021).

2. ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ

2.1. Εκπόνηση εκτελεστικών πράξεων από την Επιτροπή

2.1.1. Απαιτήσεις

Απαιτείται στοχευμένη τροποποίηση του εγχειριδίου SIRENE[4], προκειμένου να μπορεί η Ευρωπόλ να ανταλλάσσει συμπληρωματικές πληροφορίες με τα τμήματα SIRENE, όπως προβλέπεται στο άρθρο 63 σημείο 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861 και στο άρθρο 77 σημείο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1862.

Επιπλέον, πρέπει να εκδοθούν οι εκτελεστικές πράξεις που είναι αναγκαίες για την πλήρη εφαρμογή των κανονισμών, ώστε να μπορέσει το αναθεωρημένο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν να ξεκινήσει τη λειτουργία του σύμφωνα με το άρθρο 66 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861 και το άρθρο 79 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1862. Η νόμιμη προθεσμία για την πλήρη εφαρμογή του αναθεωρημένου Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν είναι η 28η Δεκεμβρίου 2021.

2.1.2. Οριστικοποίηση των τεχνικών εκτελεστικών αποφάσεων

Κατά την περίοδο αναφοράς, η Επιτροπή, σε συνεργασία με τους οργανισμούς και την αρμόδια επιτροπή[5], ολοκλήρωσε τις εργασίες σχετικά με τις εκτελεστικές αποφάσεις που αποτελούν τεχνική προϋπόθεση για την έναρξη λειτουργίας του αναθεωρημένου Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν.

2.1.3. Αναθεώρηση του εγχειριδίου SIRENE σε δύο φάσεις

Κατά την περίοδο αναφοράς, η Επιτροπή, σε συνεργασία με τους οργανισμούς και την επιτροπή SIS-SIRENE, σημείωσε σημαντική πρόοδο όσον αφορά την επικαιροποίηση του εγχειριδίου SIRENE, σε δύο φάσεις:

- φάση Ι: στοχευμένη τροποποίηση του ισχύοντος εγχειριδίου SIRENE[6], προκειμένου να συμπεριληφθεί η Ευρωπόλ στην ανταλλαγή συμπληρωματικών πληροφοριών με τα τμήματα SIRENE, όπως προβλέπεται στο άρθρο 63 σημείο 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861 και στο άρθρο 77 σημείο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1862·

- φάση ΙΙ (θα ολοκληρωθεί ως προϋπόθεση για την πλήρη έναρξη της εφαρμογής του αναθεωρημένου Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν): πλήρης αναθεώρηση του εγχειριδίου SIRENE, συμπεριλαμβανομένων όλων των νέων διαδικασιών που απαιτούνται βάσει των κανονισμών.

---

4 Το εγχειρίδιο SIRENE είναι εκτελεστική πράξη η οποία καθορίζει τις διαδικασίες για την ανταλλαγή συμπληρωματικών πληροφοριών που σχετίζονται με τις καταχωρίσεις.

5 Ο όρος «επιτροπή SIS-SIRENE» περιλαμβάνει τόσο την επιτροπή «Ασφυνομία SIS-SIRENE» όσο και την επιτροπή «Σύνορα SIS-SIRENE» (βλ. https://ec.europa.eu/transparency/comitology-register/screen/home?lang=el).

6 Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/1528 της Επιτροπής, της 31ης Αυγούστου 2017, που αντικαθιστά το παράρτημα της εκτελεστικής απόφασης 2013/115/ΕΕ για το εγχειρίδιο SIRENE και άλλα μέτρα εφαρμογής σε σχέση με το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) (ΕΕ L 231 της 7.9.2017, σ. 6).

Όσον αφορά τη **στοχευμένη τροποποίηση του εγχειριδίου SIRENE στο πλαίσιο της φάσης I**, η Επιτροπή εκπόνησε ειδικούς κανόνες για την ανταλλαγή συμπληρωματικών πληροφοριών μεταξύ της Ευρωπόλ και των τμημάτων SIRENE, ιδίως όσον αφορά:

- τη χρήση κωδικών χειρισμού·
- την παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών από την Ευρωπόλ ύστερα από ταυτοποίηση·
- την παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών από τα τμήματα SIRENE ύστερα από θετικό αποτέλεσμα αναζήτησης σχετικά με καταχωρίσεις που αφορούν τρομοκρατικά εγκλήματα·
- τις διαδικασίες για την Ευρωπόλ, όταν χρειάζεται να επιτύχει συμφωνία για τη χρήση δεδομένων και συμπληρωματικών πληροφοριών ή για την κοινοποίησή τους σε τρίτες χώρες·
- τις διαδικασίες για την Ευρωπόλ, όταν χρειάζεται να επιτύχει συμφωνία σχετικά με τη συνέχιση της αποθήκευσης συμπληρωματικών πληροφοριών· και
- τη συλλογή και παροχή στατιστικών στοιχείων σχετικά με την ανταλλαγή συμπληρωματικών πληροφοριών από την Ευρωπόλ.

Οι προπαρασκευαστικές εργασίες ολοκληρώθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς.

Όσον αφορά την **πλήρη αναθεώρηση του εγχειριδίου SIRENE στο πλαίσιο της φάσης II**, η Επιτροπή διοργάνωσε κατά την περίοδο αναφοράς εννέα συνεδριάσεις της υποομάδας SIRENE για να αναλύσει διεξοδικά τις διαδικαστικές απαιτήσεις που απορρέουν από τους κανονισμούς. Κατά την περίοδο αναφοράς ολοκληρώθηκαν οι κύριες προπαρασκευαστικές εργασίες, συμπεριλαμβανομένης της αναθεώρησης των εντύπων SIRENE (υποδείγματα που χρησιμοποιούνται από τα τμήματα SIRENE για την ανταλλαγή συμπληρωματικών πληροφοριών με δομημένο τρόπο) και των τεχνικών προδιαγραφών για την ανταλλαγή των εντύπων SIRENE.

Οι εργασίες θα συνεχιστούν κατά την επόμενη περίοδο αναφοράς με στόχο την επίτευξη συμφωνίας επί του σχεδίου εγχειριδίου SIRENE στην επιτροπή SIS-SIRENE και την έγκριση του αναθεωρημένου εγχειριδίου SIRENE, έως το τέλος της επόμενης περιόδου αναφοράς.

2.2. Ανάπτυξη του κεντρικού SIS[7] και προετοιμασία των δραστηριοτήτων δοκιμών από τον eu-LISA

2.2.1. Καθήκοντα του eu-LISA

Ο eu-LISA είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία και την ανάπτυξη του κεντρικού SIS και διαδραματίζει καίριο ρόλο στην εφαρμογή των κανονισμών. Τα κύρια καθήκοντα του eu-LISA είναι:

- να επικαιροποιεί την τεχνική τεκμηρίωση για το κεντρικό SIS και τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ του κεντρικού SIS και των εθνικών συστημάτων σύμφωνα με τις απαιτήσεις των κανονισμών και των εκτελεστικών πράξεων·

- να υλοποιεί τις απαιτούμενες αλλαγές στο κεντρικό SIS και να προετοιμάζει, να συντονίζει και να διεξάγει όλες τις δραστηριότητες δοκιμών όσον αφορά το κεντρικό SIS και τις αλληλεπιδράσεις με τα εθνικά συστήματα, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη και τους οργανισμούς·

- να ολοκληρώσει όλες τις δραστηριότητες δοκιμών, ώστε να μπορέσει το αναθεωρημένο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν να ξεκινήσει τη λειτουργία του σύμφωνα με το άρθρο 66 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861 και το άρθρο 79 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1862.

2.2.2. Έναρξη λειτουργίας της πρώτης φάσης υλοποίησης στις 8 Ιανουαρίου 2020

Στις 8 Ιανουαρίου 2020 ο eu-LISA έθεσε σε λειτουργία την πρώτη έκδοση για την επικαιροποίηση του κεντρικού SIS σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς, παρέχοντας στην Ευρωπόλ πλήρη πρόσβαση σε όλες τις καταχωρίσεις που δημιουργούνται στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και επιτρέποντας στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής να δημιουργήσει τεχνική σύνδεση με το κεντρικό SIS, όπως απαιτείται βάσει του άρθρο 63 σημείο 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861 και του άρθρου 77 σημεία 7 και 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1862. Επιπλέον, δόθηκε στους οργανισμούς πρόσβαση στη λειτουργία αναζήτησης δακτυλικών αποτυπωμάτων του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν.

2.2.3. Προετοιμασίες για την ανάπτυξη του μη βιομετρικού τμήματος του κεντρικού SIS για την έναρξη λειτουργίας πριν από το τέλος του 2021

Κατά την περίοδο αναφοράς, ο eu-LISA διοργάνωσε δέκα συνεδριάσεις του φόρουμ διαχείρισης έργων με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (την Επιτροπή, τα κράτη μέλη, την Ευρωπόλ, την Eurojust και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής) και τον εξωτερικό ανάδοχο για την καθοδήγηση της ανάπτυξης και οριστικοποίησης των

[7] «Κεντρικό SIS» όπως περιγράφεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) στον τομέα των συνοριακών ελέγχων, την τροποποίηση της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας Σένγκεν και την τροποποίηση και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1987/2006, ΕΕ L 312 της 7.12.2018, σ. 14· και στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1862 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) στον τομέα της αστυνομικής συνεργασίας και της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, την τροποποίηση και κατάργηση της απόφασης 2007/533/ΔΕΥ του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1986/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της απόφασης 2010/261/ΕΕ της Επιτροπής, ΕΕ L 312 της 7.12.2018, σ. 56.

τεχνικών προδιαγραφών σύμφωνα με τους τεχνικούς κανόνες που συμφωνήθηκαν στην αρμόδια επιτροπή.

Οι τεχνικές προδιαγραφές για το μη βιομετρικό μέρος της αναθεώρησης του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν εγκρίθηκαν από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη στα τέλη Μαΐου 2020 και, κατά την περίοδο αναφοράς, ο eu-LISA άρχισε την εκπόνηση των απαιτούμενων αλλαγών στο κεντρικό SIS.

2.2.4. Προετοιμασίες για την ανάπτυξη του βιομετρικού τμήματος του κεντρικού SIS για την έναρξη λειτουργίας πριν από το τέλος του 2021

Κατά την περίοδο αναφοράς, ο eu-LISA διοργάνωσε εννέα ειδικές συνεδριάσεις με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (την Επιτροπή, τα κράτη μέλη, την Ευρωπόλ, την Eurojust και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής) και τον εξωτερικό ανάδοχο του συστήματος αυτόματης αναγνώρισης δακτυλικών αποτυπωμάτων. Η βιομετρική συνιστώσα αυτού του συστήματος αυτού τέθηκε σε λειτουργία τον Μάρτιο του 2018, αλλά οι κανονισμοί απαιτούν σημαντικές τροποποιήσεις. Ειδικότερα, οι αναζητήσεις βιομετρικών στοιχείων θα διευρυνθούν με νέες κατηγορίες δακτυλοσκοπικών δεδομένων (αποτυπώματα παλάμης και συνολικά αποτυπώματα δακτύλων/παλάμης).

Κατά την περίοδο αναφοράς ολοκληρώθηκε η φάση «Ανάλυση και σχεδιασμός» που καλύπτει τις προκαταρκτικές εργασίες για την έναρξη του έργου, τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές, με την οριστικοποίηση και έγκριση των τεχνικών προδιαγραφών την 1η Οκτωβρίου 2020. Η δεύτερη φάση «Εφαρμογή» έχει ξεκινήσει.

2.2.5. Επανεξέταση των τεχνικών προδιαγραφών για την ανταλλαγή συμπληρωματικών πληροφοριών μεταξύ των τμημάτων SIRENE

Για την αναθεώρηση των εντύπων από την αρμόδια επιτροπή που αναφέρεται στο σημείο 2.1.3 απαιτείται επικαιροποίηση των τεχνικών προδιαγραφών για την ανταλλαγή των εντύπων και της σχετικής τεκμηρίωσης. Σύμφωνα με το κοινό άρθρο 15 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861 και του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1862, ανατέθηκε στον eu-LISA η τήρηση και επικαιροποίηση των τεχνικών προδιαγραφών για την ανταλλαγή συμπληρωματικών πληροφοριών μεταξύ των τμημάτων SIRENE.

Κατά την περίοδο αναφοράς, ο eu-LISA διοργάνωσε πέντε εργαστήρια με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, καταλήγοντας, τον Σεπτέμβριο του 2020, σε γενική συμφωνία σχετικά με τις απαιτήσεις. Προβλέπεται να οριστικοποιηθούν και να εγκριθούν οι τεχνικές προδιαγραφές και η τεκμηρίωση έως το τέλος του 2020.

2.2.6. Σύνοψη και κίνδυνοι

Σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο αναφοράς, όταν ο eu-LISA ξεκίνησε τις προετοιμασίες για το έργο με τη δημιουργία τεχνικών ομάδων και την οργάνωση του συνολικού σχεδιασμού, οι εργασίες για την ανάπτυξη του κεντρικού SIS προχωρά σύμφωνα με τους κανονισμούς.

Οι τεχνικές προδιαγραφές εγκρίνονται και η ανάπτυξη του μη βιομετρικού τμήματος του κεντρικού SIS βρίσκεται σε εξέλιξη. Για το βιομετρικό τμήμα του κεντρικού SIS, οι τεχνικές προδιαγραφές οριστικοποιήθηκαν και έχει ξεκινήσει η ανάπτυξη. Τα δύο μέρη των τεχνικών προδιαγραφών θα συγχωνευθούν σε ένα ενιαίο έγγραφο έως το τέλος του 2020.

Η κρίση λόγω της νόσου COVID-19 έχει επηρεάσει τον παγκόσμιο σχεδιασμό με ελλείψεις υλισμικού, καθυστερήσεις στην παράδοση υλικού, ταξιδιωτικούς περιορισμούς και μη προσβασιμότητα των κέντρων δεδομένων του eu-LISA. Ο συνολικός σχεδιασμός για το 2020 και το 2021 αναπροσαρμόστηκε και το 2021 θα αφιερωθεί σε δραστηριότητες δοκιμών με τα κράτη μέλη και τους οργανισμούς έως τον Νοέμβριο, μετά την επόμενη περίοδο αναφοράς. Σύμφωνα με τον συνολικό σχεδιασμό, εξακολουθεί να προγραμματίζεται η τελική διάθεση του αναθεωρημένου Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν έως το τέλος του 2021, σύμφωνα με τις προθεσμίες που ορίζονται στους κανονισμούς.

2.3. Προετοιμασίες των κρατών μελών

2.3.1. Πεδίο εφαρμογής και απαιτήσεις

Η παρούσα έκθεση καλύπτει 25 κράτη μέλη της ΕΕ και τέσσερις συνδεδεμένες χώρες Σένγκεν[8] που κατά την περίοδο αναφοράς ήταν συνδεδεμένες με το κεντρικό SIS, καθώς και δύο κράτη μέλη της ΕΕ (Κύπρος και Ιρλανδία) που δεν ήταν συνδεδεμένα με το κεντρικό SIS κατά την περίοδο αναφοράς. [9]

Το άρθρο 66 παράγραφος 5 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861 και το άρθρο 79 παράγραφος 5 στοιχείο γ) του κανονισμού 2018/1862 απαιτούν από όλα τα κράτη μέλη που είναι συνδεδεμένα με το κεντρικό SIS να έχουν εφαρμόσει στα εθνικά τους συστήματα, έως τις 28 Δεκεμβρίου 2020, τη λειτουργία αναζήτησης του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν — Αυτόματο σύστημα αναγνώρισης δακτυλικών αποτυπωμάτων. Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει ακόμη για την Κύπρο και την Ιρλανδία, καθώς δεν ήταν ακόμη συνδεδεμένες με το κεντρικό SIS κατά την περίοδο αναφοράς.

Επιπλέον, όλα τα κράτη μέλη που συνδέονται με το κεντρικό SIS πρέπει να εξασφαλίσουν την έγκαιρη ανάπτυξη των εθνικών τους συστημάτων σύμφωνα με τα εγκεκριμένα έγγραφα και τις τεχνικές προδιαγραφές.

Τα κράτη μέλη πρέπει να έχουν κοινοποιήσει στην Επιτροπή ότι έχουν προβεί στις αναγκαίες τεχνικές και νομικές ρυθμίσεις για την επεξεργασία δεδομένων και την ανταλλαγή συμπληρωματικών πληροφοριών σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό πριν από την έναρξη λειτουργίας του αναθεωρημένου Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν σύμφωνα με το άρθρο 66 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861 και το άρθρο 79 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1862.

2.3.2. Τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά την ανάπτυξη του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν — Αυτοματοποιημένο σύστημα αναγνώρισης δακτυλικών αποτυπωμάτων (θα ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2020)

Η υποχρέωση ανάπτυξης του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν — Λειτουργία αναζήτησης δακτυλικών αποτυπωμάτων ισχύει για 25 κράτη μέλη της ΕΕ και τέσσερις συνδεδεμένες χώρες Σένγκεν (η Κύπρος και η Ιρλανδία δεν υπάγονται ακόμη στο πεδίο εφαρμογής κατά την τρέχουσα περίοδο αναφοράς).

---

[8] Ελβετία, Λιχτενστάιν, Νορβηγία και Ισλανδία.

[9] Επιπλέον, ενώ το Ηνωμένο Βασίλειο εξακολουθούσε να είναι συνδεδεμένο με το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν κατά την περίοδο αναφοράς, δεν καλύπτεται από την παρούσα έκθεση, καθώς το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετείχε στις προετοιμασίες για την εφαρμογή των κανονισμών.

Η κατάσταση προόδου έως το τέλος της περιόδου αναφοράς (30 Σεπτεμβρίου 2020) έχει ως εξής:

- 22 από τα 29 συμμετέχοντα κράτη έχουν ήδη θέσει σε εφαρμογή τη λειτουργία αναζήτησης δακτυλικών αποτυπωμάτων·

- 5 από τα 29 συμμετέχοντα κράτη έχουν σχεδιάσει να θέσουν σε εφαρμογή τη λειτουργία αναζήτησης δακτυλικών αποτυπωμάτων πριν από το τέλος του 2020·

- 2 από τα 29 συμμετέχοντα κράτη έχουν σχεδιάσει να θέσουν σε εφαρμογή τη λειτουργία αναζήτησης δακτυλικών αποτυπωμάτων πριν από τις αρχές του 2021· τα δύο ενδιαφερόμενα κράτη ανέφεραν ότι η καθυστέρηση οφειλόταν στις επιπτώσεις της κρίσης COVID-19.

2.3.3. Προετοιμασίες για την πλήρη εφαρμογή των κανονισμών (αναμένεται να ολοκληρωθεί πριν από το τέλος του 2021)

Οι προετοιμασίες των κρατών μελών είναι καίριας σημασίας, διότι η Επιτροπή θα μπορέσει να καθορίσει την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του νέου Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν, σύμφωνα με το άρθρο 66 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861 και το άρθρο 79 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1862, μόνο αφού τα κράτη μέλη γνωστοποιήσουν στην Επιτροπή ότι έχουν προβεί στις αναγκαίες τεχνικές και νομικές ρυθμίσεις.

Η Επιτροπή ζήτησε από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και τις συνδεδεμένες χώρες Σένγκεν να υποβάλουν έκθεση μέσω ερωτηματολογίου που κυκλοφόρησε τον Σεπτέμβριο του 2020 σχετικά με τις προετοιμασίες που πραγματοποιήθηκαν σε εθνικό επίπεδο κατά την περίοδο αναφοράς. Απάντησαν όλα τα κράτη μέλη (31 απαντήσαντες).

Ζητήθηκε από τα κράτη μέλη να υποβάλουν στοιχεία σχετικά με τους ακόλουθους τομείς:

- σχεδιασμός και διαχείριση έργου·

- εσωτερικός συντονισμός·

- εκτίμηση επιπτώσεων σε επίπεδο προϋπολογισμού, ανθρώπινων πόρων, οργάνωσης και εθνικής νομοθεσίας·

- κίνδυνοι.

Όσον αφορά τον σχεδιασμό των έργων, σχεδόν όλα τα κράτη μέλη και οι συνδεδεμένες χώρες Σένγκεν (29 από τους 30 απαντήσαντες) έχουν ήδη αρχίσει να καθορίζουν ή έχουν καθορίσει σχέδιο έργου και σχετικά ορόσημα (15 περισσότερα από ό,τι το 2019). Επιπλέον, 28 από τους 31 απαντήσαντες έχουν δημιουργήσει ή πρόκειται να δημιουργήσουν στο εγγύς μέλλον ειδική ομάδα έργου και έχουν ορίσει διαχειριστή έργου, ενώ τα υπόλοιπα τρία κράτη θα διαχειρίζονται την υλοποίηση μέσω υφιστάμενων τμημάτων ή ομάδων. Η μεγάλη πλειονότητα των απαντησάντων (24) καθιέρωσαν το 2020 τη συνεργασία σε εθνικό επίπεδο μεταξύ των αρμόδιων αρχών.

Όσον αφορά την εκτίμηση επιπτώσεων, τα κράτη μέλη βρίσκονται επί του παρόντος σε διαφορετικά στάδια προετοιμασίας[10]:

εκτίμηση επιπτώσεων στον προϋπολογισμό:

- 14 κράτη μέλη ολοκλήρωσαν την εκτίμηση και διέθεσαν τον σχετικό προϋπολογισμό·
- 16 κράτη μέλη ολοκλήρωσαν την εκτίμηση και θα διαθέσουν τον προϋπολογισμό έως το τέλος του 2020 ή τις αρχές του 2021·
- 1 κράτος μέλος θα ξεκινήσει την εκτίμηση στις αρχές του 2020·

εκτίμηση αναγκών σε επίπεδο ανθρώπινων πόρων:

- 17 κράτη μέλη ολοκλήρωσαν την εκτίμηση·
- 9 κράτη μέλη θα ολοκληρώσουν την εκτίμηση το 2020 ή το 2021·
- 5 κράτη μέλη θα ξεκινήσουν την εκτίμηση στα τέλη του 2021 ή δεν ανέφεραν ημερομηνία·

εκτίμηση αναγκών σε οργανωτικό επίπεδο:

- 5 κράτη μέλη ολοκλήρωσαν την εκτίμηση και θέσπισαν μέτρα για την εφαρμογή·
- 14 κράτη μέλη ολοκλήρωσαν την εκτίμηση, αλλά πρέπει να θεσπίσουν μέτρα για την εφαρμογή·
- 9 κράτη μέλη θα ολοκληρώσουν την εκτίμηση στο τέλος του 2020 ή στις αρχές του 2021·
- 3 κράτη μέλη ανέφεραν ότι έχουν ξεκινήσει την εκτίμηση, αλλά δεν ανέφεραν καταληκτική ημερομηνία·

εκτίμηση επιπτώσεων στην εθνική νομοθεσία:

- 1 κράτος μέλος ολοκλήρωσε την ανάλυση και ενέκρινε τις τροποποιήσεις·
- 16 κράτη μέλη ολοκλήρωσαν την εκτίμηση και ξεκίνησαν την έγκριση των τροποποιήσεων·
- 4 κράτη μέλη θα ολοκληρώσουν την εκτίμηση στα τέλη του 2020·
- 7 κράτη μέλη θα ολοκληρώσουν την εκτίμηση στις αρχές ή εντός του 2021.
- 3 κράτη μέλη θα ολοκληρώσουν την εκτίμηση στα τέλη του 2021.

[10] Δεν ήταν όλα τα κράτη μέλη σε θέση να παράσχουν συγκεκριμένη εκτίμηση για καθεμία από τις κατηγορίες που εξετάζονταν στο ερωτηματολόγιο.

2.3.4. Σύνοψη και κίνδυνοι

Κατά την περίοδο αναφοράς, τα κράτη μέλη σημείωσαν πρόοδο σε όλους τους τομείς προετοιμασίας έργων για την πλήρη εφαρμογή των κανονισμών. Τα κράτη μέλη σημειώνουν πρόοδο με την ανάλυση των απαιτήσεων του συστήματος, ενώ λίγα κράτη μέλη έχουν ήδη ξεκινήσει την ανάπτυξη των εθνικών τους συστημάτων κατά την περίοδο αναφοράς. Η έγκριση των τεχνικών προδιαγραφών για το βιομετρικό και μη βιομετρικό τμήμα του κεντρικού SIS κατά την περίοδο αναφοράς έδωσε τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να δρομολογήσουν τις εν λόγω εθνικές εξελίξεις. Ωστόσο, οι κύριες εργασίες θα πραγματοποιηθούν κατά την επόμενη περίοδο αναφοράς, αρχής γενομένης από την 1η Οκτωβρίου 2020.

Τα περισσότερα κράτη μέλη θα έχουν θέσει σε λειτουργία την αναζήτηση δακτυλικών αποτυπωμάτων έως το τέλος του 2020, όπως απαιτείται από τους κανονισμούς.

Στις απαντήσεις τους στο ερωτηματολόγιο, τα κράτη μέλη επισήμαναν διάφορους κινδύνους και ζητήματα για την επιτυχία του έργου σε εθνικό επίπεδο, όπως:

- τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19, ως γενικό κίνδυνο πιθανών καθυστερήσεων·
- φιλόδοξα χρονοδιαγράμματα και πολλά έργα που σχετίζονται με συστήματα πληροφοριών μεγάλης κλίμακας με παρόμοιες προθεσμίες·
- προβλήματα στελέχωσης, προβλήματα στις διαδικασίες υποβολής προσφορών και ορισμένα ζητήματα σχετικά με τις εσωτερικές νομοθετικές διαδικασίες.

Η Επιτροπή και ο eu-LISA θα εξακολουθήσουν να παρακολουθούν στενά τις προπαρασκευαστικές δραστηριότητες των κρατών μελών στο πλαίσιο των τακτικών συνεδριάσεων της σχετικής επιτροπής και του φόρουμ διαχείρισης έργων.

2.4. Οργανισμοί

2.4.1. Πεδίο εφαρμογής και απαιτήσεις

Το παρόν μέρος της έκθεσης επικεντρώνεται στις προετοιμασίες που πραγματοποιήθηκαν από την Ευρωπόλ και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, δεδομένου ότι οι διατάξεις που έχουν αντίκτυπο στους εν λόγω οργανισμούς τέθηκαν σε εφαρμογή ήδη από το τέλος του 2019. Οι αλλαγές που επηρεάζουν τη Eurojust είναι ελάχιστες και θα εφαρμοστούν μόνο από το τέλος του 2021. Επίσης, η Eurojust δεν απάντησε στο ερωτηματολόγιο, αλλά θα πρέπει να συμπεριληφθεί στην έκθεση που καλύπτει την επόμενη περίοδο αναφοράς.

2.4.2. Ευρωπόλ

Η Ευρωπόλ είναι ήδη χρήστης του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν. Όσον αφορά την Ευρωπόλ, οι κανονισμοί περιλαμβάνουν τροποποιήσεις στους ακόλουθους δύο τομείς:

- πρόσβαση σε όλες τις κατηγορίες καταχωρίσεων, και
- σύνδεση με το δίκτυο SIRENE.

Οι νέες διατάξεις εφαρμόζονται από το τέλος του 2019.

Έως το τέλος Νοεμβρίου 2019 η Ευρωπόλ ολοκλήρωσε τις τεχνικές προετοιμασίες ώστε να καταστεί δυνατή η πρόσβαση σε όλες τις καταχωρίσεις από την υφιστάμενη διεπαφή αναζήτησης. Τον Ιανουάριο του 2020 χορηγήθηκε στην Ευρωπόλ τεχνική πρόσβαση σε όλους τους τύπους καταχωρίσεων στο πλαίσιο του νέου Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν. Η Ευρωπόλ κατέστησε δυνατή την πρόσβαση στους τελικούς χρήστες της μετά από θετική έκβαση προηγούμενης διαδικασίας διαβούλευσης με τον Ευρωπαίο Επόπτη Προστασίας Δεδομένων κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς.

Η Ευρωπόλ σκόπευε αρχικά να είναι έτοιμη για τη σύνδεση με το δίκτυο SIRENE έως το τέλος του 2020. Ωστόσο, οι προετοιμασίες για την εγκατάσταση της λειτουργίας SIRENE στην Ευρωπόλ συνεχίστηκαν κατά τη διάρκεια του 2020. Η Ευρωπόλ σχεδιάζει εκ νέου τις εσωτερικές επιχειρησιακές διαδικασίες που θα επηρεαστούν από τη ροή πληροφοριών SIRENE και επικυρώνει τις λεπτομερείς απαιτήσεις της ενσωμάτωσης της αναμετάδοσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου SIRENE στο εσωτερικό περιβάλλον της Ευρωπόλ. Μια προσωρινή λύση για να καταστεί δυνατή η ανάκτηση, η επεξεργασία και η αποστολή μηνυμάτων SIRENE έχει προγραμματιστεί να είναι έτοιμη προς δοκιμή έως το τέλος του 2020 και η ετοιμότητα της Ευρωπόλ να υλοποιήσει την πλήρη λειτουργία SIRENE έχει προγραμματιστεί έως το τέλος του 2021, και όχι έως το 2020 όπως είχε προγραμματιστεί προηγουμένως.

2.4.3. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής

Σύμφωνα με τους κανονισμούς, τα μέλη των ομάδων που αναπτύσσει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής διαθέτουν από το τέλος του 2019 δικαίωμα πρόσβασης σε όλες τις κατηγορίες καταχωρίσεων. Τα μέλη των εν λόγω ομάδων πρέπει να έχουν πρόσβαση στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν μέσω τεχνικής διεπαφής για τη δημιουργία και τη συντήρηση της οποίας αρμόδιος είναι ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής. Κατά τη διάρκεια του 2019 ο Οργανισμός προέβη σε όλες τις προετοιμασίες, υπό μορφή σχεδίου χωρισμένου σε διάφορα μέρη.

Κατά την περίοδο αναφοράς, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής συνέχισε τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- έγκριση της τελικής έκδοσης του εγγράφου έναρξης έργου τον Αύγουστο του 2020·
- τον Φεβρουάριο του 2020 δρομολογήθηκε κλειστή διαδικασία σύμβασης-πλαισίου για την ανάπτυξη λύσης λογισμικού για τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής· η διαδικασία καθυστέρησε λόγω της νόσου COVID-19 και έχει προγραμματιστεί να παραληφθεί η προσφορά από τους προσφέροντες έως το τέλος Οκτωβρίου 2020·
- η πρόσκληση υποβολής προσφορών για την απόκτηση των συσκευών ανάγνωσης εγγράφων και των σαρωτών δακτυλικών αποτυπωμάτων θα δημοσιευθεί εκ νέου έως το τέλος Οκτωβρίου 2020·
- το πρώτο σχέδιο τυποποιημένων επιχειρησιακών διαδικασιών καταρτίστηκε από την ομάδα έργου και αποτέλεσε αντικείμενο εσωτερικών διαβουλεύσεων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής· η διαβούλευση με τα κράτη μέλη βρίσκεται σε εξέλιξη·

- ο eu-LISA παρέδωσε νέο υλισμικό για τη σύνδεση του δικτύου με το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και διοργάνωσε τεχνικά εργαστήρια σε βασικούς εκπροσώπους οργανισμών.

Σε αντίθεση με ό, τι είχε εκτιμηθεί το 2019, το έργο εκτιμάται πλέον να έχει συνολική διάρκεια 31 μηνών και τελική ημερομηνία παράδοσης τον Μάιο του 2022 . Το πρώτο σημαντικό παραδοτέο του έργου (δηλ. η διαδικτυακή εφαρμογή αναζήτησης) εκτιμάται ότι θα παραδοθεί τον Νοέμβριο του 2021.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κατά τη διάρκεια της δεύτερης περιόδου αναφοράς (30 Σεπτεμβρίου 2019 – 30 Σεπτεμβρίου 2020), οι διάφοροι ενδιαφερόμενοι φορείς σημείωσαν σημαντική πρόοδο προς την κατεύθυνση της εφαρμογής των κανονισμών σύμφωνα με τα καθορισμένα ορόσημα:

1) **φάση εφαρμογής Ι (από τα τέλη του 2019)**: έως τις 8 Ιανουαρίου 2020 ο eu-LISA ολοκλήρωσε τις απαραίτητες προετοιμασίες για να παράσχει στην Ευρωπόλ πλήρη πρόσβαση στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και για να δώσει στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής τη δυνατότητα να συνδεθεί με το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν· Η Ευρωπόλ έχει πρόσβαση σε όλες τις κατηγορίες καταχωρίσεων· ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής συνέχισε το έργο για να επιτρέψει στα μέλη των ομάδων του να αποκτήσουν πρόσβαση στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν τον Νοέμβριο του 2021·

2) **φάση εφαρμογής ΙΙ (έως το τέλος του 2020)**: στο τέλος της περιόδου αναφοράς, 22 κράτη μέλη έχουν αναπτύξει τη λειτουργία αναζήτησης δακτυλικών αποτυπωμάτων· πέντε κράτη μέλη εξακολουθούν να προγραμματίζουν την ανάπτυξη της λειτουργίας αυτής έως το τέλος του 2020· εκτιμάται ότι δύο κράτη μέλη θα έχουν μικρή καθυστέρηση στην εφαρμογή (αρχές του 2021)·

3) **φάση εφαρμογής ΙΙΙ (έως το τέλος του 2021):** κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, υπό τον συντονισμό της Επιτροπής και του eu-LISA, συνεχίστηκαν οι δραστηριότητες για την εκπόνηση των μέτρων εφαρμογής και των τεχνικών προδιαγραφών που απαιτούνται για την πλήρη εφαρμογή των κανονισμών· η οριστικοποίηση ορισμένων σημαντικών οροσήμων των προπαρασκευαστικών εργασιών το 2020 (τεχνικές εκτελεστικές πράξεις και τεχνικές προδιαγραφές) επέτρεψε στα κράτη μέλη να ξεκινήσουν τις εθνικές εξελίξεις ώστε να είναι έτοιμα να τεθούν σε λειτουργία έως το τέλος του 2021.

Η πανδημία της COVID-19 διατάραξε το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, αλλά τα μέτρα που θεσπίστηκαν από την Επιτροπή, τον eu-LISA και τα κράτη μέλη κατά τους τελευταίους μήνες έχουν προς το παρόν αποδειχθεί αποτελεσματικά και έχουν μειώσει τον αρνητικό αντίκτυπο σε κεντρικό και εθνικό επίπεδο.

Δύο κράτη μέλη δήλωσαν ότι δεν ήταν σε θέση να εγκαταστήσουν τη λειτουργία αναζήτησης δακτυλικών αποτυπωμάτων έως το τέλος του 2020, όπως απαιτείται από τον κανονισμό. Ωστόσο, η καθυστέρηση περιορίζεται σε λίγους μήνες και αναμένεται να καλυφθεί έως τις αρχές του 2021.

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να συμμετέχει άμεσα τόσο σε πολιτικό όσο και σε τεχνικό επίπεδο και να παρακολουθεί, σε συντονισμό με το διοικητικό συμβούλιο του eu-LISA, την πρόοδο στην εφαρμογή του αναθεωρημένου Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν στο πλαίσιο της διαλειτουργικότητας των συστημάτων πληροφοριών για τα σύνορα και την ασφάλεια.

Η τρίτη έκθεση προόδου θα περιγράφει τις δραστηριότητες των ενδιαφερόμενων μερών κατά την επόμενη περίοδο αναφοράς, από την 1η Οκτωβρίου 2020 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2021.